

ንሽቸጥቲ ውሽጣዊ አካላት መናእሲያትና ዘይፈለጠ ይፍለጠ

እዚ ኣብዚ ጽሑፍ ሰፊሩ ዘሎ፡ ሓበረታ ድሕሪ ብዙሕ ጸዕሪን ምክትታልን ብጉዳሳት ኤርትራውያን ተቃለስቲ ባእታታት ኣብ ዝተፈለለዩ ኩርናዓት ዓለም ዝርከቡ ግዳይ ናይቲ ኣሪመናዊ ኢሰብአዊ ተግባራት ብቸጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ ዝኾኑ ዝረሓቑን ዝቐረበን ብኤርትራውያቱ ሕልናኡ ዝሓመመ፡ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን መናእሲያት ዝፈጸም ዘሎን ዝጸነሑን ሕጂውን ዝቅጽል ዘሎን ዓበይቲ ገበናትተሳተፍቲ ዋናታቱን መሻረኽቶምን ንምፍላጥ ዓብይ ጸዕሪ ከነካይድ ድሕሪ ምጽናሕ ናብ ዝተወሰነ ጭቡጥ ዝኾኑ ገለ ኣብዚ ተዋሳኒቲ ዝኾኑ፡ ዝጸነሑን ዝቐጸሉዎ ዘለዉን ባእታታት ኣስማቶም ቀድሚ ምጽሓፍና ክንረጋግጸ ንደሊ ሓተታት ኣሎ።

ቀዳማይ፡ እዚ ኣብ ልዕሊ መናእሲይ ኤርትራ ጭካን ኣሪመናዊ ገበን ዝፍጽም ዘሎ ሰፊሕ ናይ ማሬያ መርበብ ምዃኑ ኩሉ ህዝቢ ዓለምና ዝፈለጠ ሓቂዩ።

ሀ. ዝርገሐ ናይዚ ማሬያ ሓይሊኪ ኣስመራ ብላዕለዎት ኮረኒላት ሀ.ግ.ደ.ፍ ሱታፊ ብኣሳሓት ደላራት እናኸፈሉ ካብ ኤርትራ ናብ ሱዳን የሰጋግሩ።

ለ. ተሓባበርቶም ከኣ ምስ መርበብ ራሻይዳ ተዋሃሂዶም እቲ ናይ ምስግጋር ጉዕዞ ብሲናይ ኣብሉ ክሳብ እስራኤል ይቐጽል

ሐ. ገለ ሱዳናውያን ኣዉን እንተኮነ ኣብዚ ገበናትዚ ተዋሳኒቲ ኢዮም። እቲ ዘሕዝን ግን ኢርትራውያን ንንብሶም ኣብ ክልተ ጉሩብ ተመቓቂሎም ምስ ሱዳናውያንን ረሻይዳ ተወሃሂዶም እዚ ገበን ኣብ ምስልሳል ቀንዲ ተዋሳኒቲ ባዕሎም ኤርትራውያን ምዃናም ኢዮ።

መ. ካብ ኢትዮጵያ ንሱዳን ዝሰጋግሩ ናይ ማሬያታት ዕላማ ዘሳልጡ ደላሎ ኣብ መዓስከር ስደተኛታትን ኣብ ዝተፈላለዩ ኩተማታት ኢትዮጵያ ብፍላይ ከኣ ኣብ ትግራይን ጎንደርን ይርከቡ። እዚ ናይ ጥፍኣት መርበብ እዚ ተዘርግሑሉ ዘሎ ሃገራት 1) ኤርትራ፡ 2) ሱዳን 3) ኢትዮፕያ 4) ግብጺ 5) እስራኤል ኢዮን።

እቲ ዘሕዝን ንመናእሲያት ኤርትራ ጆሆ ብምሓዝ ኣሻሓት ደላራት ብኣስግዲድ እንዳ ኣኸፈሉ ብቐጽሪ ሓሳብ ባንክ ኣብ ሱዳን ኣብ ዱብይ ኣብ ኢትዮጵያ ኣብ ሱዳን ወዘተ ይቐበሉዎ።

ሕጂ እምበኣር ድሕሪ እዚ ሓፈሻዊ መቐድም፡ ብክልተ ዝተጸረዩ ቀንዲ ናይቲ ኣሪመናዊ ተዋሳኒቲ ዝኾኑ ክልተ ጉሩብ (ክልተ ጉጅለታት) ካብ ዝበጸሕናዮም ጭቡጥ ሓበሬታ ንህዝብናን ንፈተውትናን ነቶም ናይዚ ኣሪመናዊ ግፍዕታት ግዳይ ዝኾኑ ስድራቤታት ኤርትራውያን ከንቶ ከም ዘይጥፍእን ወዕሉ ሓድሩ ገበነኛታት ኣብ ፍርዲ ዝቀርብሉ ግዜ ሩሖቕ ከምዘይኮነ ከንረጋግግጻልኩም ንፈቱ።

እምበኣር እቶም ተወዳደርቲ ክልተ ናይ ማሬያ ጉጅለታት መራሕተን ኣስማቶም ክንጠቅስ እና።

ቀዳማይቲ ጉጅለ

ስም፡ የውሃንስ ማሕራይ ብጅን (ብወዲ ማሕራይ) ዝፍለጥ። ዓዲ ዑና ዓንዶም (ጭዓሎ)። ተሓባበርቲ ኣብ ኤርትራ ኣብ ሱዳን ኣብ ኢትዮጵያ ኣብ ምስርን እስራኤልን ኣሎዎም።

ካልኣይቲ ጊጅለ

ስም፡ ኣንገሶም ጠዓመ ኣክለ ተወሊዱ ዝገበየሉ ዓዲ ቐይሕ። ሑሉፍ ታሪኹ ምስ ጉጅለ ህ.ግ.ደ.ፍ ኣብ ሃገራዊ ድሕነት ኮይኑ ንጹሃት ኤርትራውያን ዝገፍዕ ዝነበረ ሰብ ኢዩ። ተሓባበርቲ ድማ ኣብ ኤርትራ ሱዳን ኢትዮጵያ ምስሪ እስራኤል ይርከቡ።

እዞም መራሕቲ ገበኛታት ክልተ ጉጅለ ደቂ ኣውራጃ ኣክለ ጉዛይ ኮኖም ብኸባቢ እንተኾነዉን ተቐራረብቲ ኢዮም።

እቲ ናይ ማሬያ ስራሕ ኣብ ምጅማሩ ብሓባር ከም ዝነበሩ ድሕሪ ቁሩብ ጉዕዞ ግን ኣብ ከቢድ ናይ ገንዘብ ወድድር ኣትዮም ኣብ መንጎ ክልትኦም ጽልኢ እንዳ ሰፊሕ ክዕራቕ ዘይኸእለ ምትህልላኻ ነጊሱ። ብምክንያት ኣብ መንጎ ክልትኦም ዝተፈጥረ ዘይዕረቕ ሽግር ኤርትራውያን መናእሰያት ቁጽሮም ብኣሸሓት ህወቶም ሓሊፉ ኢዩ። ኣካላት መናእሰይ ኤርትራውያን ተበታትኹ ኣብ ዕዳጋ ኣውዕሎም ኢዮም።

ንኣብነት ጉጅለ ወዲ ማሕራይ (ጅን) ካብ ጉጅለ ኣንገሶም ዝኣከቦም ተሰጋገርቲ መናእሰያት ኤርትራውያን ብዘይ ፍቓድ ኣንገሶም ወሲዶም ኣብ ኒል ባሕሪ ብኣረገት ጀልባ ክጥሕሉ ከምዘለዎም ይገብር። ብዙሕ ኤርትራዊ ህይወት ድማ የህሊቑ።

ጉጅለ ኣንገሶም ድማ ናይ ግብረ መልሲ ካብ ናይ ጅን ጉጅለ ዝተኣከቡ መናእሰያት ወሲዱ ኣብ ሓደ ዕጹው ቦታ ብምእታው ኣንገሶምን ተሓባበርቲ ራሻይዳ ኮይኖም ካብ ነብሲ ወክፍ እሱር 30 ሽሕ ዶላር ብምሕታት እቲ ዝክፈል ክፈሉ እቲ ዘይከፈለ ድማ ኣካላቱ ከም ናይ በጊዕ ስጋ ተመቓቂሉ ተሸይጡ። ብዙሓት ኤርትራውያን ድማ ኣጥፊኦም። ድሕሪ እዚ ኣብ ልዕሊ ደቂሰባት ጭካኔ ዝመልኦ ኣራሚናዊ ወድድርን ምትህልላኻን ኣብ ዝኸፈኦ ጠረዙ በጽሑዮ። ክልተ መራሕቲ ጉጅለታት ንክቀታተሉ ተዳለዩ።

በዚ መሰረት ወዲ ማሕራይ (ጅን) ንኣንገሶም ንምቕታል ናብ ኢትዮጵያ መጽኡ ደልዩ ስእኑዎ ከም ተመልሰ ናብ ሱዳን ይሕበር።

ኣንገሶም ንሱ ዝመርሓ ጉጅለን ብወገኖም ንወዲ ማሕራይ ንምቕታል ብዙሕ ተንቀሳቂሶም ከይተዓወቱሉ ኣይተርፉን ኢዮም ይመስለና። ሃለዋት ወዲ ማሕራይ ካብ ሱዳንን ምስርን ጠፊኡ ኣሎ። ንምኻኑ ኣንገሶም መን ኢዩ። ንኣንገሶም ጠዓመ ወጅህ ጠዓመ ከሰተ ጠዓመ ነዚ ዝተጥቐሰ ኣንገሶም ኩሉ ባዕሉ ኢዩ። ካልእ እዉን ክህሉ ይከኣል ኢዩ።

እምበኣር እዚ ዝተጠቐሰ ማሬያ ሕጂ ቀንዲ መዋፈርኡ ኢትዮጵያ ኮይኑ ምስ ተፈላለዩ ሰባት ሽርክነት ፈጠሩ እቲ ኣብ በረኻታት ሲናይ ኤርትራውያን መንእሰይ ሸይጡ ዘኣከቦ ገንዘብ ዶላራት ቁጽረን ብርክት ዝበለ ናይ ጽዕነት መካይን ዝዚኡ የንቀሳቕሰ ከም ዘሎ ይፍለጥ። እዚ ጥራ ዘይኮነ እቲ ናይ ስራሕ ሕጂዉን ብዘይ ምቕራጽ ምስቲ ንሱ ዝመርሓ ጉጅለ ብዘመናዊ መሳሪሒታት እንዳ ተሓዘ (እንዳ ተራኸበ) ኤርትራውያን ኢትዮጵያውያን ሶማላውያን መናእሰያት ብመንገዲ ሑምራ መተማ ኣብ ምስግጋር ይርከብ። ነዚ ናይ ማሬያ ስራሕ

ምስላጥ ዝኾና ናእሽቲ ዘመናዊ መካይናት ከምዘለወኦ ይግለጽ። ሓንቲ ከም ኣብነት ንምጥቃስ ናይ ኢትዮጵያ ተርጋ ዘለዎ 69530 ኮይና ኣብ ዶብ ሱዳን ምስ በጻሕት ናይ ሱዳን ተርጋ ትቅይር ምኹንን ይንገር። እዚ ወን ከይኣኽሎ ኣብ ውድባት ኤርትራ ከም መሕበኢ ክጥቀመሎም ይፊትን ከም ዘሎ ፍጉጽ ሓበረታ ኣሎና። ነዚ ገበነኛ ክሕተት ምኹን ክዘንጋዕ ኣይግባእን።

መልእኽቲ ንመንእሰያት ኤርትራ ብሓባር እቲ ኣብ ላዕሊ ጠቂስናዮ ዘሎና ዓበይቲ ሽግራት ጠንቅን ዋኡን ስርዓት ሀ.ግ.ድ.ፍ ኢዩ። እዚ ስርዓት እዚ ኣብ ምውዳቕ እጃምካ ኣልዕል ንሂወትካን ክበርኻን ዋጋ ሃቦ ንስድራቤትካን ኣሕዋትካ ሃገርካን ዝኸፊል ዘሎ መስዋእቲ ተረድእካ ቆላሕታ ግበረሉ። ተኸታተሎ ድግ።

ካብ ጉዳሳት ኤርትራውያን

ወዲ በርሀን

ዓንድኪኤል ተወልድ

ካብ ተል ኣቢብ ኤሰራኤል